

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« ___ » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА

для студентів

спеціальності
освітньо-кваліфікаційного рівня
освітньої програми

013 Початкова освіта
молодший спеціаліст
013 Початкова освіта

Київ – 2020

Розробник:

Петренко Лариса Павлівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Петренко Лариса Павлівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від 25 серпня 2020 р. № 1

Голова циклової комісії Альона ДОЦЕНКО

Робочу програму перевірено

26 серпня 2020 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни				
	денна форма навчання				
Вид дисципліни	обов'язкова				
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська				
Загальний обсяг кредитів/годин	7,5/225				
Курс	2, 3, 4				
Семестри	4	5	6	7	8
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2	1	1	1
Обсяг кредитів	2,5	2	1	1	1
Обсяг годин, в тому числі:					
Аудиторні	75	60	30	30	30
Модульний контроль	4	4	2	2	2
Семестровий контроль					
Самостійна робота	25	20	10	10	10
Форма семестрового контролю		іспит	залік		іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

"Педагогіка" – провідний, фундаментальний курс у процесі підготовки майбутнього педагога. Робота над курсом забезпечує теоретичну й практичну базу щодо здійснення освітньої, розвиваючої та виховної функцій у процесі навчання та виховання молоді, засвоєння педагогічної спадщини минулого з метою розширення професійного світогляду, підвищення загальної педагогічної культури, творчого використання здобутків педагогічної думки минулого у сучасних умовах.

Мета – підготувати кваліфікованого вчителя початкових класів, здатного самостійно розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі педагогічної діяльності у закладах загальної середньої освіти; сформувати фахові компетентності щодо навчання молодших школярів освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти, на рівні, що відповідає академічній та професійній кваліфікації.

Завдання:

- аналіз закономірностей функціонування системи освіти та її складових (освітній процес, управління, учитель, учень тощо);
- ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами навчання, принципами навчання, з контролем за навчальною діяльністю учнів середньої загальноосвітньої школи;
- прогнозування перспектив розвитку освіти в Україні в контексті інтеграції у європейський освітній простір;

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі **компетентності:**

Інтегральна компетентність

Здатність самостійно виконувати складні спеціалізовані завдання у професійно-педагогічній діяльності та нести відповідальність за результати своєї діяльності та діяльності молодших школярів в освітньому процесі.

Загальні компетентності

ЗК-1. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи.

ЗК-2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

ЗК-3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми у процесі професійно-педагогічної діяльності; здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації.

ЗК-5. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.

ЗК-6. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо у процесі педагогічної взаємодії; здатність до цінування та поваги до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей

ЗК-8. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії, зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці.

ЗК-9. Здатність до адаптації у професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками.

ЗК-10. Здатність здійснювати рефлексивні процеси, що сприяють розвитку й саморозвитку учнів, творчому підході до організації освітнього процесу у початковій школі.

ЗК-12. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності

Фахові компетентності спеціальності

ФК-10. Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку.

ФК-11. Здатність до застосування знань про особливості засвоєння навчального матеріалу учнями початкової школи у відповідності з їхніми індивідуальними та віковими характеристиками сприймання, уваги, уяви, пам'яті, мислення; володіння психологічними методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей і спроможність їх урахування у проектуванні педагогічного процесу.

ФК-12. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу у початковій ланці освіти.

ФК-13. Здатність учителя до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи.

ФК-14. Здатність учителя користуватися нормативними документами та реалізовувати на практиці цілі і завдання навчання предмету в початковій школі.

ФК-15. Здатність моделювати та організовувати процес навчання предмету в початковій школі; спроможність учителя обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності учнів у процесі навчання.

ФК-16. Здатність упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід до навчання певного предмету початкової школи.

ФК-17. Здатність застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами.

ФК-18. Здатність здійснювати професійні функції у процесі інклюзивного навчання, ураховуючи різні освітні потреби учнів з обмеженими можливостями здоров'я.

3. Програмні результати навчання:

ПРН-1. Знати зміст нормативних документів, що регламентують початкову освіту.

ПРН-2. Знати основні правила діловодства, документування в умовах закладів освіти.

ПРН-3. Знати мету, завдання, зміст, методи та засоби, організаційні форми початкової освіти, суть процесів навчання, виховання й розвитку учнів початкової школи.

ПРН-4. Знати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку.

- ПРН-5.** Знати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні технології.
- ПРН-6.** Знати методичні системи навчання учнів початкової школи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.
- ПРН-7.** Застосовувати знання, уміння й навички, що становлять основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти, під час розв'язування професійно-зорієнтованих задач.
- ПРН-8.** Володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи та стратегіями їх урахування у процесі навчання, розвитку й виховання учнів.
- ПРН-9.** Демонструвати спроможність виявляти актуальні та потенційні проблеми учнів.
- ПРН-10.** Володіти уміннями організовувати продуктивне інклюзивне навчання.
- ПРН-11.** Проектувати процес навчання з предмету у вигляді календарно-тематичного планування для певного класу, теми.
- ПРН-12.** Моделювати процес навчання учнів початкової школи певного предмету: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань.
- ПРН-13.** Проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми, здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання.
- ПРН-14.** Проводити уроки у початковій школі та аналізувати їх щодо досягнення мети й завдань, ефективності застосованих форм, методів, засобів і технологій.
- ПРН-15.** Застосовувати сучасні принципи здорового способу життя та здоров'язберігаючі технології у навчально-виховному процесі.
- ПРН-16.** Проектувати зміст і методику проведення виховних заходів для учнів початкової школи.
- ПРН-17.** Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, мовленнєвого етикету.
- ПРН-18.** Створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.

Курс педагогіки реалізується через систему лекцій, семінарських занять та практичних занять. Зміст розроблено з врахуванням положень кредитно-модульного навчання. Уміщено короткі пояснення щодо організації роботи за даною системою. Таблиці модульного контролю допоможуть студентам самостійно вести облік виконаної роботи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма							
	усього	у тому числі						
лекції ї		сем.	пр. ро б.	Ла б р.	пк	ін д.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки.								
Тема 1. Педагог сучасної школи	8	2	2				1	3
Тема 2. Виникнення і становлення педагогіки.	5	2					1	2
Тема 3. Система педагогічних наук.	7	2	2				1	2
Тема 4. Принципи побудови системи освіти України. Структура освіти	8	2		2			1	3
Тема 5. Методи науково-педагогічних досліджень.	7	2	2				1	2
Тема 6. Розвиток та формування особистості	8	4					1	3
Модульний контроль	2					2		
Разом за змістовим модулем 1	45	14	6	2		2	6	15
Змістовий модуль 2. Дидактика. Процес навчання.								
Тема 1. Поняття про дидактику. Суть процесу навчання.	6	2					1	3
Тема 2. Етапи засвоєння знань.	7	2	2				1	2
Тема 3. Методи та засоби навчання.	8	2		2			1	3
Тема 4. Закономірності і принципи навчання.	7	2			2		1	2
Модульний контроль	2					2		
Разом за змістовим модулем 2.	30	8	2	2	2	2	4	10
Змістовий модуль 3. Методи та принципи навчання.								

Тема 1. Зміст освіти.	9	2	2				1	4
Тема 2. Документи, в яких відображено зміст освіти.	8	2		2			1	3
Тема 3. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю школярів	9	2	2				2	3
Модульна контрольна робота 3	2					2		
Разом за змістовим модулем 3	28	6	4	2		2	4	10

Змістовий модуль 4. Форми організації навчання.

Тема 1. ФОН. Види навчання	8	2	2				1	3
Тема 2. Класно-урочна система навчання	10	2	2		2		1	3
Тема 3. Урок – основна форма навчання в сучасній школі	12	2	2		2		2	4
Модульний контроль	2					2		
Разом за змістовим модулем 3	32	6	6		4	2	4	10

Змістовий модуль 5. Теорія виховання. Сутність процесу виховання.

Тема 1. Сутність процесу виховання. Мета і завдання виховання.	6	2					1	3
Тема 2. Методи і форми виховання.	8	2		2			1	3
Тема 3. Напрямки виховання.	9	2	2		2		1	2
Тема 4. Принципи виховання.	5	2					1	2
Модульний контроль	2					2		
Разом за змістовим модулем 3	30	8	2	2	2	2	4	10

Змістовий модуль 6. Особливості виховного процесу.

Тема 1. Позакласна і позашкільна виховна робота.	7	2			2		1	2
Тема 2. Виховання учнівського колективу	8	2	2				1	3
Тема 3. Робота класного керівника.	8	2		2			1	3

Тема 4. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості.	5	2					1	2
Модульний контроль.	2					2		
Разом за змістовим модулем 6.	30	8	2	2	2	2	4	10
Змістовий модуль 7. Школознавство								
Тема 1. Особливості управління освітою.	7	2	2				1	2
Тема 2. Керівництво навчально-виховною роботою школи	8	2	2				1	3
Тема 3. Передовий педагогічний досвід.	6	2					1	3
Тема 4. Методична робота в школі.	7	2	2				1	2
Модульна контрольна робота 7.	2					2		
Разом за змістовим модулем 7.	30	8	6			2	4	10
Разом	225	58	28	10	10	14	30	75

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки

Тема 1. Педагог сучасної школи.

Мета професійної діяльності педагога. Специфіка педагогічної діяльності вчителя. Сучасні вимоги до педагога. Риси сучасного вчителя. Функції педагога в суспільстві. Педагогічна культура вчителя, її головні структурні компоненти: педагогічні цінності, творчі способи педагогічної діяльності, досвід створення учителем зразків педагогічної практики з позицій гуманізму. Роль вчителя у формуванні психологічно безпечного середовища.

Основні поняття теми: мета професійної діяльності педагога, специфіка педагогічної діяльності вчителя, вимоги до педагога, риси сучасного вчителя, функції педагога в суспільстві, структурні компоненти педагогічної діяльності.

Семінарське заняття 1. Сучасний учитель української школи

Основна література до змістового модуля: 1, 2, 3, 5, 6 Додаткова література: 1, 4, 7, 8, 9, 11, 19.

Тема 2. Виникнення і становлення педагогіки.

Виникнення і становлення педагогіки як науки. Історичні етапи розвитку педагогіки. Характеристика систем виховання в різні історичні епохи.

Предмет і об'єкт педагогіки, її функції і завдання. Категорії педагогіки. Джерела педагогіки.

Основні поняття теми: гуманістична педагогіка, педагогіка грецьких філософів, педагогіка епохи Відродження, українська педагогіка, система педагогічних наук, предмет педагогіки, об'єкт педагогіки.

Тема 3. Система педагогічних наук.

Система педагогічних наук. Взаємозв'язки педагогіки з іншими науками. Основні розділи педагогіки: загальна педагогіка, теорія виховання, школознавство. Спеціальні галузі педагогіки: дефектологія, сурдопедагогіка, тифлопедагогіка, олігофренопедагогіка, логопедія. Історія педагогіки. Значення класичної педагогічної спадщини. Методики вивчення окремих дисциплін. Шкільна гігієна. Етнопедагогіка.

Основні поняття теми: система педагогічних наук, міжпредметні зв'язки педагогіки як науки.

Семінарське заняття 2. Предмет і завдання сучасної педагогіки.

Основна література до змістового модуля: 1, 4, 5, 6 *Додаткова література:* 1, 7, 8, 9, 11, 19.

Тема 4. Принципи побудови системи освіти України. Структура освіти.

Поняття про систему освіти в Україні. Основні принципи побудови системи освіти. Структура освіти в Законі України "Про освіту". Рівні повної загальної середньої освіти.

Основні поняття теми: сутність системи освіти, компоненти системи освіти, нові типи навчальних закладів, історичні принципи побудови освіти в Україні, принципи освіти в Законі України «Про освіту».

Основна література до змістового модуля: 1, 2, 3, 5, 6 *Додаткова література:* 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11.

Лекція 5. Методи науково-педагогічних досліджень (2 год.)

Необхідність для вчителя володіти системою методів науково-педагогічних досліджень. Основні напрямки сучасних науково-практичних досліджень педагогічної діяльності, виховання та навчання учнів. Загальне поняття про методи науково-педагогічних досліджень. Діалектичний підхід до педагогічних досліджень. Групи методів науково-педагогічних досліджень. Різновид методів педагогічних досліджень. Дослідницько-експериментальна робота педагога. Визначення концептуального апарату дослідження. Логіка психолого-педагогічного дослідження.

Методи і основні правила вивчення учнів. Спостереження як метод (види спостережень, наукові вимоги до організації спостережень).

Вивчення шкільної документації, діяльності учнів і педагогів.

Основні поняття теми: наукове дослідження, фундаментальне дослідження, прикладні дослідження, метод науково-педагогічного дослідження, метод бесіди, метод анкетування, метод тестування, проєктивні методи, експеримент, метод рейтингу.

Основна література до змістового модуля: 1, 2, 3, 5, 6 *Додаткова література:* 1, 7, 8, 9, 11, 12, 19.

Лекція 6. Розвиток і формування особистості

Поняття про розвиток і формування особистості. Фактори розвитку: спадковість, середовище, виховання і діяльність. Фізичний розвиток, психічний розвиток, соціальний розвиток. Сутність поняття "людина", "особистість", "індивідуальність". Рушійні сили розвитку. Вікова періодизація.

Основні поняття теми: розвиток, формування особистості, фактори розвитку.

Основна література до змістового модуля: 1, 5, 6 *Додаткова література:* 1, 4, 7, 11, 13.

Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Тема 7. Інклюзивна освіта: сутність, завдання, принципи

Сучасні підходи в Україні до виховання дітей з особливими освітніми потребами. Сутність зміст поняття: «інклюзивна освіта», «інклюзивне навчання», «особам з особливими освітніми потребами». Завдання і принципи інклюзивної освіти. Законодавство України щодо забезпечення права

дітей з особливими освітніми потребами на інклюзивну освіту. Нормативно-правове регулювання інклюзивної освіти в закладах дошкільної освіти.

Основні поняття теми: інклюзія, інклюзивна освіта, інклюзивне навчання, особа з особливими освітніми потребами.

Тема 8. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти

Особливості психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами. Основні етапи розвитку дитини. Зовнішні і внутрішні чинники розвитку дитини. Зміни та модифікації у розвитку дитини. Порушення розвитку дитини. Діти з особливими освітніми потребами. Роль сім'ї у соціалізації дитини з особливими освітніми потребами.

Основні поняття теми: психофізичний розвиток дитини; дитина з ООП; соціалізація дитини з ООП.

Тема 9. Організація інклюзивного освітнього середовища

Соціалізація дитини з особливими освітніми потребами у ЗЗСО: індивідуальний підхід та етапи соціалізації. Організація інклюзивного освітнього середовища ЗЗСО. Діти з особливими освітніми потребами: особливості психофізичного розвитку. Індивідуальні програми розвитку дітей з особливими освітніми потребами: створення і реалізація.

Основні поняття теми: інклюзивне освітнє середовище, безбар'єрне освітнє середовище, дизайн середовища, індивідуальна програма розвитку.

Тема 10. Педагогічний супровід розвитку дітей з особливими освітніми потребами в початковій школі

Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами. Асистент вчителя як учасник освітнього процесу, асистент дитини як відповідальний за соціальний супровід дитини, батьки дитини з ООП як активні учасники освітнього процесу. Диференційований та індивідуальний підхід в організації навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Основні поняття теми: команда психолого-педагогічного супроводу, асистент вчителя, асистент дитини, індивідуальна програма розвитку.

Семінарське заняття 3. Інклюзивна освіта.

Основна література до змістового модуля: 1, 2, 3, 5, 6 Додаткова література: 1, 7, 8, 9, 11, 12, 19.

Змістовий модуль 3. Дидактика – теорія освіти і навчання.

Тема 11. Поняття про дидактику.

Дидактика – теорія освіти і навчання. Мета і головні компоненти Концепції Нової української школи. Дидактика і методика викладання окремих навчальних предметів, їх взаємозв'язок.

Двосторонній характер процесу навчання. Викладання і учіння - взаємопов'язані процеси сумісної діяльності вчителя та учнів. Участь учня як суб'єкта процесу навчання.

Основні поняття теми: дидактика, навчання, навчальний процес, функції навчання, уміння, навичка, оптимізація навчальної діяльності, компетентнісний підхід у навчанні, ключові компетентності.

Тема 12. Сутність та структура процесу навчання.

Сутність навчання. Функції процесу навчання, їх взаємозв'язок.

Двосторонній характер процесу навчання. Викладання й учіння - взаємопов'язані процеси сумісної діяльності вчителя та учнів. Участь учня як суб'єкта процесу навчання. Цілі навчання у когнітивній сфері: знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінка.

Компетентнісний підхід у навчанні, ключові компетентності.

Механізм формування умінь та навичок.

Основні поняття теми: навчання, навчальний процес, функції навчання, уміння, навичка, оптимізація навчальної діяльності, компетентнісний підхід у навчанні, ключові компетентності.

Тема 13. Етапи засвоєння знань.

Логіка і структура процесу засвоєння теоретичних знань: сприймання навчального матеріалу, засвоєння нових знань, закріплення знань, узагальнення та систематизація знань, застосування знань на практиці. Роль учителя на кожному етапі засвоєння знань. Поняття: судження, умовиводи.

Способи дій, мотиви, інтереси, потреби тощо. Продукти власної пізнавальної діяльності учнів.

Основні поняття теми: етапи засвоєння знань: сприймання навчального матеріалу, засвоєння нових знань, узагальнення та систематизація знань, застосування знань на практиці.

Семінарське заняття 4. Процес навчання. Компоненти формування нової української школи.

Тема 14. Початкова освіта зарубіжних країн

Особливості початкової освіти в Європі: Франції, Фінляндії, Німеччині, Великій Британії. Початок та закінчення навчального року в країнах Європи. Система оцінювання в початковій школі в зарубіжних країнах.

Основні поняття теми: початкова освіта зарубіжних країн, система оцінювання в початковій школі в зарубіжних країнах.

Основна література до змістового модуля: 1, 2, 3, 5, 6 *Додаткова література:* 1, 7, 8, 9, 11, 19.

Змістовий модуль 4. Зміст освіти.

Тема 15. Зміст освіти.

Поняття про зміст освіти, його складові. Загальна характеристика змісту освіти. Державний стандарт початкової освіти. Новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей.

Удосконалення змісту освіти – потреба прискорення соціально-економічного та науково-технічного прогресу в країні. Основні принципи відбору змісту шкільної освіти на сучасному етапі.

Навчальні предмети як основи наук. Критерії відбору навчальних предметів. Міжпредметні зв'язки та внутріпредметні зв'язки.

Основні поняття теми: зміст освіти, загальна освіта, політехнічні знання, професійна освіта, державний стандарт загальної середньої освіти.

Практична робота 1. Вивчення та аналіз документів, що стосуються системи освіти в Україні: Закон «Про освіту», Концепція «Нова українська школа», Стандарт початкової загальної середньої освіти.

Тема 16. Документи, в яких відображено зміст освіти

Поняття про програмний матеріал, освітні галузі, базовий навчальний план, його структура. Навчальна програма, її призначення, принципи побудови та структура. Стандарт початкової загальної освіти. Концепція НУШ.

Основні поняття теми: стандарт початкової освіти, навчальний план, навчальна програма, державний компонент, шкільний компонент, підручник, навчальний посібник.

Практична робота 2. Аналіз навчальних планів та програм сучасної початкової школи

Тема 17. Сутність та характеристика підручника.

Підручники і навчальні посібники. Загальні та дидактичні вимоги до структурування підручників. Структура підручника. Функції підручника. Вимоги до підручника.

Основні поняття теми: підручник, посібник, структура підручника.

Практична робота 3. Аналіз сучасних підручників початкової школи.

Основна література до змістового модуля: 1, 2, 3, 6, 7 *Додаткова література:* 1, 7, 8, 9, 11, 19.

Змістовий модуль 5. Методи, принципи та засоби навчання.

Тема 18. Методи та засоби навчання.

Визначення методу навчання. Функції методів навчання. Вимоги до методів навчання. Класифікація методів навчання.. Умови та фактори, що впливають на вибір методів навчання вчителем. Засоби навчання.

Основні поняття теми: метод навчання, класифікація методів навчання, словесні, наочні, практичні методи навчання, проблемні методи, сутність інноваційних методів навчання.

Практична робота 4. Розв'язування педагогічних задач з теми «Методи навчання»

Тема 19. Характеристика методів навчання

Характеристика окремих методів. Характеристика словесних методів. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, досліди. Вимоги до ілюстрування, та демонстрування. Характеристика практичних методів. Ефективність вправляння.

Характеристика методів проблемного навчання.

Основні поняття теми: метод навчання, класифікація методів навчання, словесні, наочні, практичні методи навчання, проблемні методи, методи стимулювання і мотивації.

Практична робота 5. Розробка фрагментів уроку з використанням різних методів навчання.

Тема 20. Інтерактивні методи навчання.

Поняття про технології інтерактивного навчання. Сутність, мета, завдання інтерактивних методів навчання. Роль і місце методів інтерактивного навчання у початкових класах. Методи колективно-групового навчання, ситуативного моделювання. Особливості використання методів інтерактивного навчання на різних уроках у початкових класах.

Основні поняття теми: інтерактивні методи навчання, методи колективно-групового навчання, методи ситуативного моделювання.

Практична робота 6. Вибір та конструювання методів навчання у початковій школі.

Тема 21. Закономірності і принципи навчання.

Закони і закономірності процесу навчання. Принципи навчання як вираження закономірностей процесу навчання. Правила навчання. Характеристика принципів навчання: наочності, науковості, доступності, оптимальності, свідомості та активності, міцності знань, умінь, навичок; систематичності і послідовності, врахування вікових та індивідуальних особливостей; виховуючий характер навчання; зв'язок навчання з життям, з практикою. Емоційність навчання.

Основні поняття теми: закономірності, принципи та правила навчання; різновид принципів навчання, характеристика принципів навчання, взаємозв'язок принципів навчання.

Практична робота 7. Закономірності, принципи і правила навчання – передумови ефективного перебігу навчального процесу у початковій школі.

Тема 22. Сучасні технології навчання у початковій школі

Навчальні технології. Особистісно-орієнтована технологія навчання. Технологія групової навчальної діяльності школярів. Технологія розвивального навчання. Технологія формування творчої особистості. Технологія навчання як дослідження. Поняття про технології інтерактивного навчання..

Основні поняття теми: технології навчання, особистісно-орієнтоване навчання, розвивальне навчання, інтерактивне навчання.

Основна література до змістового модуля: 1, 3, 5, 6 *Додаткова література:* 1, 5, 8, 9, 11, 19.

Змістовий модуль 6. Форми організації навчання.

Тема 23. Форми організації навчання. Особливості форм організації навчального процесу у початковій школі. Види навчання.

Сутність форми організації навчання. Класифікація форм організації навчання за провідною освітньою метою. Різноманітність форм організації навчання. Особливості організації освітнього середовища. Системність форм організації навчання. Сучасні форми навчання. Позаурочні форми організації навчання. Види навчання.

Основні поняття теми: форми організації навчання, класифікація форм організації навчання за провідною освітньою метою, різноманітність форм організації навчання. Системність форм організації навчання. Види навчання.

Тема 24. Класно-урочна система навчання.

Теоретичне обґрунтування класно-урочної системи навчання у працях Я.А.Коменського. Класно-урочна система навчання в її історичному розвитку. Позитивні та негативні сторони класно-урочної системи навчання.

Основні поняття теми: класно-урочна система навчання, позитивні та негативні сторони класно-урочної системи навчання.

Практична робота 8. Моделювання етапів уроку в початковій школі відповідно до його типу.

Тема 25. Урок – основна форма навчання в сучасній школі.

Урок як провідна форма організації навчальної діяльності у сучасній школі. Поняття про структуру уроку, особливості структурування різних типів уроків. Багатоваріативність структури уроків. Дидактичні особливості інтегрованих уроків. Вимоги до уроку. Підготовка учителя до уроку. Нетрадиційний урок в початковій школі.

Основні поняття теми: типи і структура уроку, вимоги до уроку, вимоги до уроку, дидактичні особливості інтегрованих уроків.

Практична робота 9. Моделювання етапів нетрадиційного уроку, враховуючи особливості використання нестандартних уроків у роботі з дітьми молодшого шкільного віку.

Тема 26. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю школярів

Сутність понять "контроль" та "перевірка". Функції перевірки та оцінки знань, умінь та навичок у школі. Поняття "оцінка". Мета оцінювання в сучасній школі. Критерії оцінок знань учнів за бальною системою. Основні аспекти процесу оцінювання: вербальне, відстеження індивідуальних досягнень учнів, надання зворотнього зв'язку, контроль-оціночна діяльність.

Основні поняття теми: контроль, перевірка, оцінка, функції контролю, перевірки та оцінки; критерії оцінок навчальних досягнень школярів, вербальне, відстеження індивідуальних досягнень учнів, надання зворотнього зв'язку, контроль-оціночна діяльність.

Практична робота 10. Концептуальне і нормативне забезпечення контроль-оцінювальної діяльності вчителя.

Основна література до змістового модуля: 1, 2, 3, 5, 6 Додаткова література: 1, 2, 7, 8, 19.

Змістовий модуль 5. Теорія виховання. Сутність процесу виховання.

Тема 27. Сутність процесу виховання. Мета й завдання виховання.

Сутність виховного процесу, його специфіка, компоненти, рушійні сили, мотиви. Структура виховного процесу. Характеристика виховного процесу, його функції.

Проблеми мети виховання в педагогіці. Головна мета виховання у роботах видатних педагогів:

К.Д.Ушинського, А.С.Макаренка, В.О.Сухомлинського. Соціальна зумовленість мети виховання

Основні поняття теми: цілі виховання в різні історичні епохи, категорія «виховання», структура виховного процесу, закономірності виховання, особливості виховного процесу, компоненти процесу виховання.

Практична робота 11. Читання і обговорення уривків творів видатних педагогів, що стосуються виховання підростаючого покоління.

Тема 28. Методи виховання.

Поняття про методи і прийоми виховання, засоби і форми організації виховної роботи. Класифікація методів виховання. Характеристика окремих методів виховання. Особливості використання методів стимулювання. Вимоги до методів заохочення і покарання. Фактори, що впливають на вибір вихователем методів виховання.

Основні поняття теми: метод виховання, метод формування моральної свідомості, метод формування досвіду суспільної поведінки, методи стимулювання, новітні методи впливу на вихованців, форми організації виховання, класифікація форм організації виховної роботи.

Тема 29. Організаційні форми виховання.

Форми організації виховання. Класифікація форм організації виховної роботи. Наскрізний процес виховання, який формує цінності. Колективні, групові та індивідуальні форми виховання. Особливості проведення класної години в початковій школі.

Основні поняття теми: форми організації виховання, класифікація форм організації виховної роботи, класна година.

Практична робота 12. Розробка і захист різних форм виховної роботи в початковій школі (за вибором студента).

Тема 30. Принципи виховання.

Принципи і закономірності виховання. Характеристика основних принципів виховання: цілеспрямованість виховання, зв'язок з життям, єдність свідомості та поведінки у вихованні, виховання в праці, виховання особистості в колективі, поєднання педагогічного керівництва з ініціативою та самодіяльністю учнів, поєднання поваги до особистості вихованця з розумною вимогливістю до нього, індивідуальний підхід у вихованні.

Основні поняття теми: принципи, закономірності виховання, характеристика основних принципів виховання.

Практична робота 13. Розв'язування педагогічних задач до теми «Принципи виховання»

Основна література до змістового модуля: 1, 4, 5, 6 *Додаткова література:* 1, 4, 7, 8, 9, 11, 19.

Змістовий модуль 6. Особливості виховного процесу.

Тема 31. Напрямки виховання.

Сучасне уявлення про суть і завдання морального виховання: формування єдності моральної свідомості, почуттів навичок та звичок правильної поведінки.

Розумове виховання: сутність, мета, завдання. Поняття про інтелект. Шляхи, засоби і методи розумового виховання.

Трудове виховання як складова процесу виховання. Традиції і звичаї трудового виховання в історії українського народу. Шляхи здійснення трудового виховання.

Поняття про естетику, естетичне виховання, естетичну культуру. Завдання естетичного виховання.

Фізичне виховання та збереження здоров'я дітей. Засоби фізичного виховання. Шляхи фізичного розвитку школярів. Система фізичного виховання школярів.

Основні поняття теми: мораль, моральне виховання, розумове виховання, трудове виховання, система трудового виховання, естетика, естетичне виховання, естетична культура, фізичне виховання, система фізичного виховання.

Семінарське заняття на тему: *Напрямки виховання.*

Тема 32. Позакласна і позашкільна виховна робота.

Позакласна та позашкільна робота. Мета та завдання позакласної та позашкільної виховної роботи. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи в школі.

Основні поняття теми: позакласна та позашкільна робота, масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи.

Тема 33. Виховання учнівського колективу.

Теорія колективу у спадщині видатних педагогів. Поняття "колектив", його суть, ознаки, функції, структура. Характерні риси колективу. Типи колективів. Стосунки у колективі. Діалог, багатостороння комунікація. Вплив сформованого колективу на розвиток особистості.

Стадії розвитку колективу та роль педагога на кожній із них. Шляхи формування колективу. Органи учнівського самоврядування, актив, лідер.

Основні поняття теми: колектив, типи колективу, функції колективу, виховання в колективі і через колектив, стадії розвитку колективу, ознаки сформованості колективу, органи учнівського самоврядування, лідер.

Семінарське заняття на тему: Виховання учнівського колективу.

Тема 34. Робота класного керівника.

Сутність роботи класного керівника. Функції класного керівника. Напрямки, зміст виховної роботи класного керівника. Права та обов'язки класного керівника. Форми роботи класного керівника. Планування роботи класного керівника. Робота класного керівника з вивчення учнів. Робота класного керівника з батьками учнів.

Основні поняття теми: класний керівник, напрямки, зміст, форми роботи класного керівника, права та обов'язки класного керівника, план виховної роботи класного керівника.

Практична робота 14. Складання плану виховної роботи класного керівника (клас за вибором студента).

Тема 35. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості.

Сім'я як соціально-педагогічне середовище та соціальний інститут суспільного розвитку. Завдання і зміст виховання дітей в сім'ї. Функції сім'ї. Форми роботи школи і сім'ї. Вимоги до батьків. Педагогіка партнерства.

Особливості й перспективи розвитку сучасної сім'ї. Форми й методи роботи вчителя з батьками учнів. Педагогічне керівництво вихованням дітей у сім'ї.

Основні поняття теми: сутність сімейного, родинного виховання; поняття «сім'я», типи сучасної сім'ї, роль сім'ї у вихованні дітей; видатні педагоги про сімейне виховання; зміст і форми роботи школи з батьками.

Семінарське заняття: Сімейне виховання. Форми зв'язку школи і сім'ї».

Основна література до змістового модуля: 1, 3, 5, 6 *Додаткова література:* 1, 3, 7, 11, 14.

Змістовий модуль 8. Педагогічне партнерство в умовах реалізації Концепції НУШ

Тема 36. Ідеї гуманістичної педагогіки.

Сутність поняття «гуманістична педагогіка». Етапи становлення та розвитку гуманістичної педагогіки. Характеристика основних положень гуманістичної педагогіки.

Основні поняття теми: гуманістична педагогіка, положення гуманістичної педагогіки.

Тема 37. Сучасні стратегії педагогічного партнерства в НУШ.

Зміст та суть поняття «педагогіка партнерства». Стратегії, принципи, завдання педагогіки партнерства. Характеристика складових педагогіки партнерства. Особливості реалізації педагогіки партнерства у Новій українській школі. Спільна діяльність учителя і учнів, учителя і батьків на засадах взаєморозуміння, єдності інтересів і прагнень щодо особистісного розвитку школяра.

Основні поняття теми: педагогічне партнерство, принципи педагогічного партнерства, стратегії педагогічного партнерства, суб'єкти педагогічного партнерства.

Тема 38. Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм.

Дитиноцентризм як особистісно орієнтована модель навчання і виховання. Активність учнів в освітньому процесі початкової школи, орієнтація на інтереси та досвід учнів. Забезпечення свободи і права учнів в усіх проявах її діяльності, урахування її вікових і індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини. Чинники, що негативно діють на самопочуття і успішність дитини.

Шкільне самоврядування. Булінг в школі.

Основні поняття теми: дитиноцентризм, активність учнів, морально-психологічний комфорт, самоврядування, булінг.

Основна література до змістового модуля: 1, 3,5, 6 *Додаткова література:* 1, 3, 7, 11, 14.

Змістовий модуль 9. Школознавство.

Тема 39. Сутність, мета і особливості управління освітою.

Органи державного управління освітою. Побудова системи управління освітою в Україні. Положення про школу. Нормативні акти Міністерства освіти і науки України, типовий шкільний статут.

Система органів державного управління і система органів громадського самоврядування. Органи державного управління освіти в Україні: Міністерство освіти і науки України; міністерства і відомства України, Вища атестаційна комісія України (ВАК); відділи (управління) освіти місцевих державних адміністрацій

Принципи управління освітою: державність, демократичність, гласність, регіональність, науковість.

Основні поняття теми: органи державного управління освітою, Положення про школу, нормативні акти Міністерства освіти і науки України, типовий шкільний статут, принципи управління освітою.

Основна література до змістового модуля: 1, 2, 3, 5, 6 *Додаткова література:* 1, 4, 7, 8, 9, 11, 19.

Тема 40. Керівництво навчально-виховною роботою школи

Органи колегіального управління закладом загальної середньої освіти. Педагогічна рада закладу освіти, методична рада закладу освіти.

Адміністративно-управлінський персонал навчального закладу: директор, заступники директора закладу освіти. Педагогічний персонал. Учбово-допоміжний та обслуговуючий персонал школи. Посадовий сертифікат як сукупність прав і обов'язків працівника. Батьківська рада – колегіальний орган батьківського самоврядування закладу освіти.

Державні документи, що регламентують діяльність закладу освіти.

Основні поняття теми: органи колегіального управління закладом загальної середньої освіти, педагогічна рада, методична рада, обов'язки директора школи і заступників директора, батьківська рада, профспілковий комітет закладу освіти.

Семінарське заняття на тему: Керівництво навчально-виховною роботою школи.

Тема 41. Передовий педагогічний досвід.

Поняття передового педагогічного досвіду, спрямованість педагогічного досвіду на розв'язання актуальних проблем навчально-виховного процесу школи, передовий педагогічний досвід новаторський і зразковий. Вивчення, узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду

Форми і методи втілення передового досвіду.

Основні поняття теми: сутність передового педагогічного досвіду, новаторський і зразковий педагогічний досвід, форми і методи втілення передового досвіду.

Тема 42. Методична робота в школі

Сутність, мета та завдання методичної роботи в школі. Форми методичної роботи в школі. Напрямки методичної роботи в школі. Мета організації методичних об'єднань вчителів та їх робота. Форми підвищення кваліфікації вчителів. Методичний кабінет, його призначення.

Основні поняття теми: сутність методичної роботи в школі, форми методичної роботи, методичні об'єднання, методичний кабінет.

Основна література до змістового модуля: 1, 3,5, 6 Додаткова література: 1, 3, 7, 11, 14.

6.1 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Зміст самостійної роботи студентів має таку структуру:

1. Опрацювати зміст тем за літературою.
2. Відповісти на питання до семінарське заняття.
3. Виконати завдання (оцінюється в 5 балів).

Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки

Тема: Сучасний вчитель нової української школи (3 год.)

Як за В.О.Сухомлиським можна визначити покликання людини до педагогічної професії?

Складіть таблицю:

В.О.Сухомлинський радить обирати професію вчителя, якщо ...	В.О.Сухомлинський не радить обирати професію вчителя, якщо ...
---	--

Опрацюйте книгу Сухомлинський В.О. «100 порад вчителю». – Порада 1. Що таке покликання до праці вчителя? Як воно формується?

Тема: Історичні етапи розвитку педагогіки(3 год.)

Виписати і проаналізувати особливості:

- реформаторської педагогіки
- педагогіки вільного виховання
- педагогіки особистості
- експериментальної педагогіки.

Тема: Система педагогічних наук(2год.)

1. Складіть схему взаємозв'язків педагогіки з іншими науками .

Тема: Система безперервної освіти в Україні відповідно до Законів «Про освіту» та «Про вищу освіту»(4 год.)

1. Випишіть структурні елементи системи освіти України та освітньо-кваліфікаційні рівні з Закону України «Про освіту» - 2 год.
2. Ознайомитися із Законом України "Про освіту" й виписати завдання освіти, що стоять перед сучасними закладами загальної середньої освіти. – 2 год.

Тема: Методи науково-педагогічних досліджень (2год.)

1. Визначіть, що, на вашу думку, є метою педагогічного дослідження, наведіть приклади досліджень. - 1 год.
2. Охарактеризуйте специфіку методів: складання бібліографії; анотація; конспектування та реферування; виписування цитат; підбір цікавих фактів, тощо. Наведіть приклади – 1 год.

Тема: Розвиток і формування особистості (3год.)

1. Проаналізуйте фактори, які мали вирішальний вплив на ваш особистісний розвиток – 1год.
2. З'ясуйте сутність понять «акселерація» та «ретардація». Визначте, в чому проявляються і причини появи цих явищ. Наведіть приклади – 2 год.

Змістовий модуль 2. Організація освітнього процесу початкової школи в умовах інклюзивної освіти.

Тема: Інклюзивна освіта: сутність, завдання, принципи (3год.)

Проаналізуйте основні положення міжнародних документів, які регламентують право на інклюзивну освіту. – 3 год.

Тема: Організація інклюзивного освітнього середовища (2год.)

Охарактеризуйте категорії дітей з особливими освітніми потребами за різними класифікаційними ознаками. – 2 год.

Змістовий модуль 3. Дидактика. Процес навчання.

Тема. Сутність та структура процесу навчання. Етапи засвоєння знань – 5 год.

1. Компоненти формування нової української школи(3год.)
- 2.Проаналізувати структуру освітнього процесу у Концепції НУШ – 2 год.

Змістовий модуль 4. Зміст освіти.

Тема: Зміст освіти (6год.)

1. Опрацюйте розділ 2 Концепції НУШ «Путівник по Державному стандарту початкової загальної освіти» - 3 год.
2. Проаналізувати типовий навчальний підручник початкової школи (за вибором студента) й оцінити його зміст з погляду врахування дидактичних вимог. – 3 год.

Змістовий модуль 5. Методи, принципи та засоби навчання.

Тема: Методи навчання. Інновації у навчанні. (6год.)

- 1.Розробіть фрагмент уроку в початковій школі (за вибором студента) із застосуванням різних методів навчання (за вибором студента) – 3год.
2. Охарактеризуйте специфіку інноваційних методів навчання в новій українській школі – 3год.

Тема: Поняття про закономірності, принципи та правила навчання (6 год.)

1. Законспекуйте "золоте правило" Я.А.Коменського та поясніть його на сучасних прикладах - 2 год.
2. Перерахуйте, які засоби навчання можуть слугувати для реалізації принципу наочності – 2год.
3. Проаналізуйте думки К.Д.Ушинського щодо принципів навчання – 2год.

Змістовий модуль 6. Форми організації навчання.

Тема: ФОН. Особливості форм організації навчального процесу у початковій школі (3 год.)

1. Різноманітність форм організації навчання (2год.)
- 2.Зробіть історичний огляд форм організації навчання (1 год.)
 - Індивідуальна фон
 - Групова фон
 - Белл-ланкастерська фон
 - Дальтон - планівська фон
 - Мангеймська фон
 - Бригадно-лабораторна фон
 - Вальфдорфська школа

Тема: Класно-урочна система навчання (2 год.)

Зробіть історичний екскурс розвитку класно-урочної форми організації навчання – 2 год.

Тема: Урок – основна форма навчання в початковій школі (3 год.)

- 1.Складіть фрагмент уроку в початковій школі для певного класу (за вибором студента) з дотриманням основних педагогічних вимог – 1 год.
2. Відвідайте 1 урок в початковій школі і зробіть якомога повніший запис його ходу і змісту за запропонованою схемою і проаналізуйте його - 2год.

Тема 4. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю школярів (2год.)

- 1.Опрацюйте розділ Концепції НУШ «Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів» - 1 год.
- 2.Проаналізуйте критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкової, основної і старшої школи – 1 год.

Змістовий модуль 7. Теорія виховання. Сутність процесу виховання.

Тема: Сутність, мета і завдання виховання. – 2 год.

Ознайомтеся із розділом «Формування загальнолюдських цінностей»

Концепції НУШ і виписіть ті цінності, які повинна виховувати школа -2год.

Тема: Методи виховної роботи в школі – 3год.

- 1.Виписати з різних підручників педагогіки визначення методів виховання і груп методів і провести порівняльний аналіз, як методи виховання забезпечують цілісний виховний процес– 2 год.
2. Визначити 10 правил використання методів заохочення і покарання. – 1 год.

Тема: Організаційні форми виховання. (3год.)

- 1.Підготуйте різні форми виховних занять (за вибором студента): етичну бесіду, усний журнал, вікторину тощо. – 2 год.
2. Розробіть план-конспект класної години - 1 год.

Тема: Принципи виховання – 2 год.

Складіть 6-8 правил, спрямованих на реалізацію принципів виховання – 2 год.

Змістовий модуль 8. Особливості виховного процесу.

Тема: Позакласна та позашкільна виховна робота (2год)

Підготуйте презентацію виховного заняття одного з напрямків виховання (за вибором студента) – 2 год.

Тема: Напрямки виховання – 2 год.

.Змоделуйте систему естетичного (трудового) виховання у школі вашої мрії, виходячи з позиції: «Якби директором був я» - 2 год.

Тема: Виховання учнівського колективу – 2 год.

1.Підготуйте доповідь про важливість колективу для формування особистості – 1год.

2.Підготуйте ігри на знайомство вихованців (перший етап розвитку колективу), продемонструйте їх – 1 год.

Тема: Робота класного керівника – 2 год.

1. Складіть план виховної роботи класного керівника на півріччя (клас за вибором студента) – 2 год.

Тема: Співпраця з батьками, громадами – 2 год.

1.Опрацюйте розділ 8 «Співпраця з батьками» Концепції НУШ – 1 год.

2.Підготуйте план-конспект батьківських зборів – 1 год.

Змістовий модуль 9. Педагогічне партнерство в умовах реалізації Концепції НУШ

Тема: Ідеї гуманістичної педагогіки – 1 год.

Розкрийте сутність гуманістичної педагогіки і наведіть приклади її реалізації – 1 год.

Тема 2. Сучасні стратегії педагогічного партнерства в НУШ. – 1 год.

Опрацюйте Концепцію НУШ «Принципи партнерства» - 1 год.

Тема 3. Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм.

- 1 год.

Змістовий модуль 10. Школознавство.

Тема: Сутність, мета і особливості управління освітою відповідно до Концепції нової української школи (2 год.)

Відтворіть схему державного управління системою освіти в Україні – 2 год.

Тема: Керівництво навчально-виховною роботою школи. (3год.)

1.Опрацюйте положення про заклад загальної середньої освіти і вивчіть систему управління закладами освіти та повноваження і функціональні обов'язки структурних підрозділів і керівників – 2 год.

2. Ознайомтесь з працею В.О.Сухомлинського «Розмова з молодим директором школи» і зосередьте увагу на діяльності керівника школи – 1 год.

Тема: Методична робота в школі. (3 год.)

Охарактеризуйте форми методичної роботи в школі – 3 год.

Тема: Вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду (2 год.).

Підготуйте презентацію на тему: «Вчитель ХХІ століття» - 1 год.

Підготуйте доповідь на тему: «Новаторські ідеї сучасних педагогів» - 1 год

6.2 Критерії оцінювання самостійної роботи.

5 балів – завдання виконані в повному обсязі, студент має системні, дієві знання, відповіді на запитання вичерпні й аргументовані; не мають помилок.

4 бали - роботу виконано в повному обсязі і вона не має помилок, які потребують її переробки; відповіді на запитання даються по суті, але не в деталях.

3 бали – робота виконана не в повному обсязі; мають місце помилки; відповіді на запитання даються не в повному обсязі.

2 бали - завдання виконано не в повному обсязі; мають місце суттєві помилки, які тягнуть за собою переробку;

1 бал – обсяг виконаного завдання дуже малий; не виявляє знання і розуміння основних положень теми

0 балів – завдання не виконано або виконано неправильно.

7. Контроль навчальних досягнень

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів за модуль I, II, III (профільні дисципліни)

Рівні навчальних досягнень	Бал	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
Початковий	1	Студент може розрізнити об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи.
	2	Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку.
	3	Студент відтворює менше половини навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
Середній	4	Студент знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснення викладача, повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	6	Студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки. Вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком.
Достатній	7	Студент правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні дії.
	8	Знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, застосовувати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації.
Високий	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає

		окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Визначає програму особистої пізнавальної діяльності; самостійно оцінює
	12	Студент має систематичні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляти власне ставлення до неї.

7.2. Система оцінювання навчальних досягнень студентів за модулі I – VI (підготовка молодшого спеціаліста)

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

	Максимальна кількість												
		кількість одиниць	Максимальна кількість балів за одиницю	кількість одиниць	Максимальна кількість балів за	кількість одиниць	Максимальна кількість балів за	кількість одиниць	Максимальна кількість балів за	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за
Відвідування лекцій	1			3	3	5	5	3	3	3	3	3	3
Відвідування семінарських занять	1			2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
Відвідування практичних занять	1					1	1						
Робота на семінарському занятті	10			1	10	3	30	3	3	30	30	30	30
Робота на практичному занятті	10					1	10						
Виконання завдання для самостійної роботи	5			3	15	5	25	3	3	15	15	15	15
Виконання модульної контрольної роботи	25			1	25	1	25	1	1	25	25	25	25
Разом				-	55	-	99	-	-	-	76		-
Максимальна кількість балів: 323													
Розрахунок коефіцієнта: 5,38													

Студент допускається до іспиту при умові, коли виконав навчальний план і набрав мінімальну кількість балів – 35.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Кількість балів	Оцінка
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Дуже добре
C	75-81	Добре
D	69-74	Задовільно
E	60-68	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

7.4 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться в тестовій формі і містить 25 різних за формою тестів. За кожну правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів.

7.5 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

6 семестр

Форма проведення: комбінована: 1. Виконати тестові завдання. 2. Розв'язати педагогічне завдання.

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання: :
 1 – 10 питань – 1 бал
 11 – 17 питань – 2 бали
 18, 19 питань – 1 бал
 20, 21 питань – 2 бали
 22, 23, 24 питань – 1 бал
 педагогічна ситуація – 7 балів

8 семестр

Форма проведення: комбінована: 1. Виконати тестові завдання. 2. Розв'язати педагогічне завдання.

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання: :
 1 – 10 питань – 1 бал
 11 – 17 питань – 2 бали
 18, 19 питань – 1 бал
 20, 21 питань – 2 бали
 22, 23, 24 питань – 1 бал
 педагогічна ситуація – 7 балів

7.6 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю (6 семестр)

1. Педагог сучасної школи.
2. Виникнення і становлення педагогіки.
3. Система педагогічних наук.
4. Принципи побудови системи освіти України. Структура освіти.
5. Методи науково-педагогічних досліджень.
6. Розвиток та формування особистості.
7. Поняття про дидактику. Суть процесу навчання.
8. Етапи засвоєння знань.
9. Зміст освіти.

10. Документи, в яких відображено зміст освіти.
11. Методи та засоби навчання.
12. Характеристика методів навчання.
13. Закономірності і принципи навчання.
14. Характеристика принципів навчання.
15. Форми організації навчання. Види навчання.
16. Класно-урочна система навчання.
17. Урок – основна форма навчання.
18. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю школярів.

7.7 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю (8 семестр)

1. Сутність процесу виховання. Мета і завдання виховання.
2. Методи виховання.
3. Форми виховної роботи.
4. Напрямки виховання.
5. Принципи виховання.
6. Позакласна і позашкільна виховна робота.
7. Виховання учнівського колективу.
8. Робота класного керівника.
9. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості.
10. Сутність, мета й особливості управління освітою.
11. Керівництво навчально-виховною роботою школи.
12. Передовий педагогічний досвід.
13. Методична робота в школі.

8. Рекомендована література

Базова:

1. Концепція нової української школи [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України. — Режим доступу : <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sc2016/konczepczya.html>
2. Державний стандарт початкової освіти [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/59891/
3. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. — К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.
4. Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання : Наказ Міністерства освіти і науки України –редакція від 01.10.2010 №912.
5. Інтегративний та компетентнісний підхід до викладання предметів. Методичний альманах / За ред. Плясецької С.О. – Таврійськ : - 2017. – 109 с
6. Волкова Н.П. Педагогіка : навч. посіб. / Н. П. Волкова. – 4-те вид., стер. К. : Академвидав, 2012. – 616 с. – (Альма-матер)
7. Зайченко І.В. Педагогіка [Текст]: підручник / І.В.Зайченко. – 3-те видання, перероблене та доповнене. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 608 с.
8. Основи інклюзивної освіти. Навчально-методичний посібник / за заг. ред. Колупаєвої А.А. – К.: «А.С.К.», 2012. –308 с.

9. Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. /
10. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. –Київ : ТОВ «Агенство «Україна», 2019. –300 с.

Додаткова:

1. Артемов Л.В. Педагогіка і методика вищої школи: навч.-метод. посіб./ Л.В. Артемов – К.: Кондор, 2012.- 272с.
2. Барбашова І.А. Дидактика: навч. посібник для ст-тів ВНЗ / І.А. Барбашова. - 2-е видання. - Донецьк: Ландон-XXI, 2011. - 228с.
3. Бондар В. Технологізація підготовки фахівців в умовах впровадження державних стандартів освіти // Освіта і управління. - 2005. - Т.8. - №2.
4. Галузьяк В. М. Діагностичний інструментарій класного керівника : посібник / В. М. Галузьяк, І. Л. Холковська Вінниця : Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 2012. – 191 с.
5. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І. М. Дичківська. – 2-ге вид. доп К. : Академвидав, 2012. – 352 с. – (Альма-матер)
6. Кучерявий О. Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. Г. Кучерявий К. : Слово, 2014. – 440 с.
7. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації. Практикум / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко; М- во освіти і науки України. - К.: Знання-Прес, 2007.
8. Мартиненко С.М., Хоружа Л.Л. Лекції із загальної педагогіки: Навч. посібн. – 5-е видання – / С.М. Мартиненко, Л.Л. Хоружа; К.: КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2008.
9. Мазуха Д.С., Опанасенко Н.І. Педагогіка: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2005.
10. Макаренко А.С. Методи виховання // Твори: В 7 т.- Т. 5. - К.: Рад. Шк.,1954.
11. Малафік І.В. Педагогіка: навчально-методичний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів / І.В.Малафік; М-во освіти і науки. -К.:«Кондор», 2009, - 213с.
12. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка [Текст]: навчальний посібник / Н.Є.Мойсеюк; М-во освіти і науки України. - Київ: 2009.- 655 с.
13. Огнев'юк В.О. Лідери для Нової української школи/ Неперервна освіта: Акмеологічні студії (Педагогічні науки. Психологічні науки) (1), 2017, С. 4-13.
14. Огнев'юк В.О., Фурман А.В. Принцип модульності в історії освіти. 4.1 [Текст]: навчальний посібник / Огнев'юк В.О., Фурман А.В. - УПКСКО; М-во освіти України. - К., 1996.
15. Пермяков О.А., Морозов В.В. Педагогіка [Текст]: Навч. посіб./ Пермяков О.А., Морозов В.В. – 3-є вид., випр. і доп. – К., 2012. – 198с.
16. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: підручник для студентів педагогічних факультетів / О.Я. Савченко; М-во освіти і науки України. - К.:Абрис, 2012.- 365с.
17. Сухомлинський В.О. Методика виховання колективу // Вибрані твори:В 5 т. - Т. 1. - К.:Рад.шк. ,1976.
18. Сухомлинський В.О. Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості // Вибр. Твори: В 5 Т. - Т.1. - К.:Рад. шк., 1976
19. Фіцула М.М. Педагогіка [Текст]: навчальний посібник / М.М. Фіцула; М-во освіти і науки України. - Київ: Академвидав, 2006. - 527с.
20. Асистент учителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник /Н.М.Дятленко, Н.З.Софій., О.В.Мартинчук, Ю.М.Найда, під заг. ред. М.Ф.Войцехівського. –К.: ТОВ

- Видавничий дім «Плеяди», 2015.—172с.—Режим доступу:http://nmcio.ippo.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/Assist_teacher_4_All_print.pdf
2. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. «Інклюзивна освіта: від основ до практики»: [монографія] / А.А. Колупаєва, О.М. Таранченко –К. : ТОВ «АТОПОЛ», 2016. –152 с. –(Серія «Інклюзивна освіта»).
3. Інклюзивна освіта від А до Я: poradnik для педагогів і батьків / Укладачі Н. В. Заєркова, А. О. Трейтяк.–К., 2016. –68 с.–Режим доступу: http://ippo.kubg.edu.ua/wpcontent/uploads/2016/08/n_zakerkova_a_trejtjak_inkl_osvita_vid_a_do_ua.pdf
4. Unicef Україна [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. –Конвенція ООН про права дитини. –Режим доступу: https://www.unicef.org/ukraine/ukr/children_11699.html(дата з

Навчально-методична карта дисципліни «Педагогіка» Семестр 4

Лекції –28 год., сем. зан. –8 год., мкр – 4 год., сам. роб. – 27 год.

Модулі	Змістовий модуль I					
Назва модуля	Загальні основи педагогіки					
Лекції	1	2	3	4	5	6
Теми лекцій	Педагог сучасної школи	Виникнення і становлення	Система педагогічних наук	Принципи побудови системи освіти України.	Методи науково-педагогічних досліджень	Розвиток та формування особистості.
Теми семінарських занять	Сучасний учитель української школи		Предмет і завдання сучасної педагогіки			

самостійна робота	Пункт 6.1
Види поточного контр.	Модульна контрольна робота

Модулі	Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3.			
Назва модуля	Організація освітнього процесу початкової школи в умовах інклюзивної освіти.				Дидактика – теорія освіти і навчання			
Лекції	7	8	9	10	11	12	13	14
Теми лекцій	Інклюзивна освіта: сутність, завдання, принципи	Дитина з особлив. Потребами як суб'єкт інк. освіти	Організація інклюзивного середовища.	Педагогічний супровід дітей з особл. осв. потребами	Поняття про дидактику	Сутність та структура процесу навчання.	Етапи засвоєння знань.	Початкова освіта зарубіжних країн
Теми Семінарських занять			Інклюзив на освіта.				Процес навчання	
Самостійна робота	Пункт 6.1							
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)							

Семестр 5.

Лекції 16 год., практ.роб. – 14 год., мкр – 2 год, с.о. – 18 год.

Модулі	Змістовий модуль 4			Змістовий модуль 5				
Назва модуля	Зміст освіти.			Методи, принципи та засоби навчання.				
Лекції	15	16	17	18	19	20	21	22
Теми лекцій	Зміст освіти.	Документи, в яких відображено зміст освіти	Сутність та характеристика підручника.	Методи та засоби навчання	Характеристика методів навчання.	Інтерактивні методи навчання.	Закономірності і принципи навчання.	Сучасні технології навчання у початковій школі
Теми практичних занять	Вивчення та аналіз документів, що стосуються	Аналіз навчальних планів та програм	Аналіз сучасних підручників початкової школи	Розв'язування педагогічних задач з теми «Методи»	Розробка і захист фрагментів уроку	Вибір та конструювання методів навчання у початковій	Закономірності, принципи і правила навчання	

Самостійна робота	Пункт 6.1
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)
	Екзамен

Семестр 6

Лекції – 8 год., пр. з. – 6 год.,
мкр – 2 год., сам. роб. – 10 год.

семестр 7

Лекції – 8 год., практ.роб. – 6 год.,
мкр – 2 год., сам. роб. – 10 год

Модулі	Змістовий модуль 6				Змістовий модуль 7			
Назва модуля	Форми організації навчання.				Теорія виховання. Сутність процесу виховання.			
Лекції	23	24	25	26	27	28	29	30
Теми лекцій	ФОН. Особливості ФОН у початк. шк. Види навчання.	Класно-урочна система навчання.	Урок – основна форма навчання в початковій школі.	Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю школярів	Сутність процесу виховання	Методи виховання.	Організаційні форми виховання.	Принципи виховання
Теми практичних занять	Моделювання етапів уроку в початковій школі		Моделювання етапів нетрадиційного уроку,	Забезпечення контролю-оцінювальної діяльності	Читання і обговорення уривків творів видатних		Розробка і захист різних форм виховної роботи	Розв'язування педагогічних задач до теми.
Самостійна робота	Пункт 6.1							

Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)
-------------------------	---------------------------------------

8 семестр

лекцій -24год., сем – 8 год., практ. роб. – 2 год.

Модулі	Змістовий модуль 8					Змістовий модуль 9			Змістовий модуль 10			
Назва модуля	Особливості виховного процесу.					Педагогічне партнерство в умовах реалізації Концепції НУШ			Школотзнавство			
Лекції	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
Теми лекцій	Напрямки виховання	Позакласна і позашкільна виховна робота.	Виховання учнівського колективу	Робота класного керівника	Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадянськості.	Ідеї гуманістичної педагогіки.	Сучасні стратегії соціального партнерства в НУШ.	Орієнтація на потреби в освітньому процесі, ноцентризм.	Сутність, мета і особливості управління освітою.	Керівництво навчально-виховною роботою школи.	Передовий педагогічний досвід.	Методична робота в школі.

Теми Семінарських занять	Напрямки виховання		Виховання учн. Кол.		Сімейне виховання					Керівництво		
Теми практичних занять				Складання плану вих. роб. кл. кер.								
Самостійна робота	Пункт 6.1											
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)											
	Екзамен											